

ročne mlatilnice imajo še to posebno dobro lastnost, da tudi brez gonilnega kolesa in pri enakih delavnih močéh ravno toliko storé, kakor če bi imele gonilno kolo.

Tudi priprava za otresanje slame se tem mlatilnicam lahko pridene, kar bi pa jaz pri ročnih mlatilnicah ne priporočal.

Umrath-ova ročna mlatilnica brez gonilnega kolesa veljá v Pragi 120 gold. (Dal. prih.)

Priseženi vinski mešetarji.

V pospeševanje in polajšanje kupčije z vinom je ravnatelj sadje- in vinorejske šole v Mariboru, gosp. H. Goethe, ministerstvu poljedelstva v zboru vinorejcev in izvedencev na Dunaji leta 1873 nasvetoval postaviti po različnih vinorejskih krajih prisežene vinske mešetarje, ki bi imeli biti posredovalci med vinorejci in vinskimi kupci. Mešetar bi imel vse zaloge vina svojega okraja v zapisniku na tanko zapisane, in ker bi vina ne le po kolikosti, ampak tudi po vrednosti in ceni poznal, bi vinorejca in kupca pri prodavanju in nakupovanju kot prisežen mož s svojim svetom vestno podpiral. Vinskemu kupcu bi se tako izdatno zmanjšali visoki potroški, katere pogosto pri nakupovanju vina ima, ker mora daleč iz kraja v kraj, od vinorejca do vinorejca dostikrat po težavnih in nevarnih potih hoditi.

Mešetar bi moral pred vsem zaupanje vinorejcev svojega okraja imeti; pa bi mu tudi moralo mogoče biti, odločene službene ure ali dneve svojemu poslu žrtvovati. Moral bi v vedni dotiki stati z vinorejci svojega okraja in pa s kupci in trgovci vinskimi iz bližnjih in daljnih krajev, in jim kolikor mogoče pomagati ter jih s stanjem vinske trgovine v svojem okraju seznaniti.

Kot plačilo za svoje mešetarstvo bi pa od prodajalca in kupca odstotke spečanega vina dobival. — Stvar je po sklepu vinorejcev in krčmarjev v Mariboru dne 11. aprila zdaj tudi v državnem zboru sprožena bila, ko je Seidl s tovariši predlagal, da bi se izdala posebna postava, po kateri bi se ustmeno napravljanje vina nadzorovalo. Kaj da se misli storiti, še ni znano.

Tako piše „Slov. Gospodar“. Tudi Kranjska kmetijska družba je bila poprašana za svoje mnenje v tej zadevi; al, kakor slišimo, se nobena podružnica, po centralnem odboru o tem poprašana, ni izrekla za potrebo priseženih mešetarjev.

Nova postava o zemljiških knjigah za Kranjsko.

Danes prinesemo po besedah postavo potrjeno po Kranjskem zboru o novi napravi zemljiških knjig v vojvodstvu Kranjskem in notranjo uredbo teh knjig.

Ta deželna postava se naslanja na državni postavi od 25. julija 1871 drž. zak. št. 95, o vpeljavi splošne zemljeknjižne postave, in od 25. julija 1871, drž. zak. št. 96, o napravi novih zemljiških knjig in na ukaz ministerstva prava od 12. januarija leta 1872, drž. zak. št. 5, s katerim se je bil razglasil poduk za izvrševanje splošne zemljeknjižne postave. Ta deželna postava je jako važna zaradi pomanjkljivosti, katere se nahajajo deloma v naših sedanjih zemljiških knjigah.

Najprvo opomnimo na notranjo uredbo, katero bodo imele odsihmal zemljiške knjige in katera bo gotovo vsakemu posestniku prava dobrota, ker bo po teh knjigah dobil realni kredit (zaup na nepremakljivo blago), gotovo, popolnoma razločno podlago.

Zdaj se v zemljiških knjigah praviloma navajajo nepremičnine samo po svoji vrsti, kakor „celi grunt“, „polovica“, „tretjina“, „četrtnina“, „sebenstvo“ itd., ter se nič gotovo ne vé, koliko zemljišča je s tem zaznamovanega; prihodnjič pa bo vsaka nepremičnina svoj imovinski list imela, v katerem bodo zapisani zemljiški deli (parcele) enako, kakor v zemljiško-davkarskem katastru in katasterski mapi (krajovidu). Kako važno je to, je vsakemu razumljivo, kdor vé, da zemljiško-davkarski kataster in mapa sama za-se nimata moči, dokazati lastnine.

Iz tega pa, da nova postava ukaže, ta kataster prenesti v zemljiško knjigo, izhaja ta velika dobrota, da je prihodnjič vsakemu posestniku zagotovljen popolno veljavni postavni dokaz, katere dele (parcele) ima njegovo posestvo, koliko obsega in katere meje ima.

Da se pa to vse vresniči, bodo okrajne sodnije po ukazu postave nemudoma začele svoje delovanje; toraj bi bilo želeti, da vsak novo zemljeknjižno postavo prebere in jo prav razume.

Postava

o napravi novih zemljiških knjig v vojvodstvu Kranjskem in o notranji uredbi teh knjig.

§. 1. V vojvodstvu Kranjskem se imajo na novo napraviti zemljiške knjige, kolikor obstoječe ne zadoštujejo zahtevam te postave.

Napravljajo se zemljiške knjige službeno.

§. 2. V zemljiške knjige se imajo vpisovati vse nepremične reči in vse nepremičnim rečem enake pravice (§. 298. obč. drž. zak.).

Izvzete so pa tiste nepremičnine, katere so:

1. javna imovina (§. 287. obč. drž. zak.);
2. v posesti kakega železniškega podvzetja ter se rabijo za železniški obrat;
3. predmet rudarske knjige.

2. Notranja uredba zemljiških knjig.

A. Glavna knjiga.

§. 3. Zemljeknjižni vložki, kateri obsegajo deželno-knjižne (gospôške), v vojvodstvu Kranjskem ležeče nepremične, sestavljajo skupaj eno glavno knjigo.

Kar se tiče nedeželno-knjižnih nepremičnin, naj zemljeknjižni vložki, kateri obsegajo nepremičnine ene katasterske občine, sestavljajo skupaj eno glavno knjigo.

Ako je treba, naj se naredé dopolnilni zvezki, in sicer za vsako glavno knjigo eden.

a) Obseg zemljeknjižnega vložka.

§. 4. Vsaka nepremičnina, katera je fizično skupaj držeča se celotina, mora biti samostalno zemljeknjižno telo. Več nepremičnin enega in istega lastnika, ako se tudi fizično skupaj ne držé, se more zložiti v eno zemljeknjižno telo le takrat, ako na teh nepremičninah ni različnih bremen in tudi ni o utesnitvi lastninskega prava nobene različnosti, ali če se pri zložitvi ob enem odpravijo tej nasprotné ovire.

Vsak zemljeknjižni vložek obsega samo eno zemljeknjižno telo.

b) Listi zemljeknjižnega vložka.

§. 5. Vsak zemljeknjižni vložek obstoji iz imovinskega lista in bremenskega lista.

§. 6. Imovinski list ima navajati vse dele, iz katerih obstoji zemljeknjižno telo, in tiste stvarne pravice, katero so zvezane z lastnino celega zemljeknjižnega tela ali enega dela.

Zaznamba delov kakega zemljeknjižnega tela se more vjemati z zaznambo v katastru in v katasterski mapi.

V napisu imovinskega lista se ima navajati dose-danja zemljeknjižna zaznamba zemljeknjižnega tela, ako jo ima, oziroma njegovih delov, kakor tudi kateri obče znani priimek; tukaj se ima tudi razvidno storiti, ako je zemljeknjižno telo v razmeri različni od popolne lastnine.

§. 7. Vsaka prememba v zapopadku imovinskega lista, katera je nastala po vpisu v kakem drugem listu, se mora službeno razvidna napraviti v imovinskem listu.

Ako se zemljiška služnost vpiše v vložku služne (podložne) imovine, se mora ta služnost, kakor tudi vsaka prememba v vpisu ob enem z vpisom službeno razvidna napraviti v imovinskem listu gospodujoče imovine.

(Dalje prihodnjič.)

Gospodarska skušnja.

* *Zoper hrošče ali kebre.* Letošnje mrzlo in deževno vreme utegne tudi hroščem ogreniti spomladansko veselje. Če bi pa vendar pozneje prišli in se hoteli za zamudo odškodovati, razglašamo priprost pomoček zoper nepovabljenе goste, kakor smo ga v nekem listu našli. Vzame se namreč sod, kateremu se na enem konci dno izbije, na drugo dno pa ponoči svetilnica postavi v sod, da od mraka do jutra gori. Od zgoraj se v sodu napravi kolobar iz smolenice (Theer). Luč privabi hrošče v sod, smola jim pa letavke osmoli, da ne morejo več vzleteti. Nekaj jih obleži v sodu, še več pa zunaj, ki se potem lahko pokončajo. Če se to nekatere noči ponovi na več krajih, bode ves okraj mrčesa precej rešen. Smolenico nadomestuje tudi vsak drugi klej ali lim.

„Slov. Gosp.“

Slovansko slovstvo.

* *Kratek poduk o zemljišču, c. kr. slovenskim vojakom v poduk. II. priloga h knjigi „Bojna služba“. V Celovcu 1874. Založil A. Komel.* Za čast Avstrijskega vojaštva ravno tako, kakor za blagor svoje domovine zavzeti c. kr. stotnik gosp. Komel je ravnokar knjižico, ki je pod gori navedenim naslovom, na svitlo dal v Celovcu in je namenjena poduku našim rojakom, ki v vojski cesarja našega služijo. Podučuje jih namreč poznati zemljišče, ki ima kaj mnogovrstni vpliv na boj, in sicer:

1. zavira prostovoljno pomikanje vojske, na priliko skozi grape in debra (Schluchten), čez globelji (Vertiefung) in jame, prek rek in močvirja;
2. zakriti zamore bojnike, da jih sovražnik ne vidi, tako na pr. za grmovjem in živim plotom, za žitom itd.;
3. zavaruje domače vojake pred sovražnimi krog-lami, na pr. za gorami, zagrajami in zasipi;
4. s tem, da so nekateri deli njegovi (zemljišča) viši od drugih (dominiren).

Ako voditelj našete lastnosti zemljišča prav porabi, to je, se po njih ravná, pomnoži vspeh lastne vojske, vspeh sovražne pa jako skrati.

Knjižica razdeluje to poznanje zemljišč na 3 dele: 1) popis gorá (orografija); 2) popis vodá (hidrografija); 3) popis krajev (topografija).

Goré na pr. popisuje tako-le:

Manjše višine zemljiščinega površja so gorice ali holmci; pravijo jim tudi brda (Hügel). Veče višine so gore (Berg).

Gore, ki so med seboj sklenjene, se imenujejo gorovje ali pa gorstvo (Gebirge, Gebirgskette). Če so gore čez 6000 čevljev (1900 metrov), imenujejo se visoke gore (Hochgebirge). Venožje ali podgorje

(Fuss) je spodnji del hriba. Najviši deli se imenujejo teme (Scheitel), koki, kope (Kuppen), vrhi ali vrhunci (Gipfel), slame ali greben (Kamm) in hrbet (Rücken).

Strani (Seiten) gore se imenujejo boki ali po-bočje, rebro ali breg, brežina, plazovina (Gehänge, Abdachung, Böschung).

Plane višavine ali ravnine na gorah imenujemo visoke planote, platô (plateaux).

Isto tako kratko a jasno v lepi slovenščini vodé in kraje. — Res, veselje je čitati drobno knjižico ne samo na stališču vojaškem, temuč podučno tudi sploh za mladino slovensko, kateri razlaga različnosti gorá, vodá in krajev. Pisatelju gre tudi hvala, da je na svitlo dal to delce, ki podučuje slovenske vojake, iz poti spravlja grde grmanizme učiteljem njihovim — oficirjem — in tako čedni slovenski jezik vpeljuje v armado, s tem pa pomaga, da se blagi namen spolnuje, ki ga imajo vsaj nekateri viši. Kdo bi bil pred 20 leti mislil, da oficirji se bodo morali slovenščine učiti — kakor se zdaj prav pridno učijo, ako hočejo više službe doseči. Hvala Bogu, da smo take čase doživeli!

* „*Abecednica s podobami za čitanje i četetje.*“ Risal i pisal And. Fr. Žnidarčič, vikar i c. kr. okrajni šolski nadzornik na Banjščicah (Canale-Görz).

Tako se imenuje nova knjižica, ki je ravnokar prišla v tiskarnici družbe sv. Mohora v Celovcu na svitlo. „Abecednica“ ima 22 čednih podob, s katerimi se lanko v petih, šestih dnevih čitati nauči.

„Abecednica“ veljá v tiskarnici, pri pisatelju in v bukvarnicah 30 krajc. Kdor jo hoče po pošti prejeti, dodá še 2 kr. za poštnino. Ako bi pa kdo 10 „Abecednic“ pri pisatelju naročil (z nakaznico), ne plača poštnine od njih.

„Abecednica“ je namenjena učiteljem i učiteljicam, pa tudi očetom i materam, ki želé svoje dete v čitanji i četetji vaditi. Sčasoma mora do tega priti, da bode vsaka mati učiteljica, pa vsaka hiša začetna učilnica.

Tje méri „Abecednica“.

A. F. Ž.

Zabavno berilo.

Moj pès.

Smešnica, spisal J. Aléšovec.

(Dalje.)

Ko vstopim v kavarno, pridrvi kakih pet ali šest bivših mojih sošolcev k meni, mi stiskajo roko in spravijo med-se k okrogli mizi. Kazali so vsi veliko veselje, da mene „filistra in pol-kmeta“ zopet vidijo.

„Smo hoteli že vsi skupno“, prične eden izmed družbe, „napasti te v gnjezdu tvojega „starega“; toda zdaj, ko si tu, boš pa tukaj dal za par bokalov, saj si gotovo prinesel veliko mošnjo seboj, katero ti je „stari“ dobro natlačil. O, tvoj „stari“ ima gotovo še plesnjive dvajsetice, tolarje, cekine in enak drobiž, katerega naši žepi ne držé. Za zdaj te ne moremo drugače počastiti, kakor da plačaš to, kar smo tukaj popili in pokadili. Potem gremo malo po biljardu dregat, da se nam kosilo vsede, potem pa hajdimo k zali Marjetici, saj jo še poznaš, ne?“

In ko jaz odmajem z glavo, nadaljuje drug:

„O, se vé, da jo poznaš tisto punčko, ki je nasproti šoli prodajala kostanj, kruh in enako robo! Zdaj je kletarica in — pri moji veri! — ni je bolj zale po vsem mestu. Pa saj jo boš sam videl.“

To se vé, da me nekdanji sošolci niso pustili od sebe; ostati sem moral pri njih in iti ž njimi k zali Ma-

Mlatilnica za deteljo od Friedländerja in Franka na Dunaji (Zollamtsstrasse št. 9) je prav dobro in praktično narejena. Ravno tako so tudi njegove različne mlatilnice vsega priporočila vredne.

Gosp. Lanc, fabrikant kmetijskega orodja v Mannheimu, razstavil je tudi izboljšane ročne mlatilnice, ki imajo neko posebno pripravo za „otresanje slame“. Te izboljšane mlatilnice se dobé po 178 gold.

Gospodarska novica.

* *Petroleja ali kamnjenega olja* je pred desetimi leti veljal še cent 25 gold.; zdaj pa se prodaja po 12 do 13 gold. cent. To je očiten dokaz, koliko se ga dandanes več porabi od nekdanj. Ž njim se kurijo peči, nekatera ognjišča so nalašč narejena za kurjavo s petrolejem, marsikaka rodovina si zajutrka ne kuha v kuhinji, nego v sobi s petrolejem.

Postava

o napravi novih zemljiških knjig v vojvodstvu Kranjskem in o notranji uredbi teh knjig.

(Dalje.)

§. 8. Lastninski list ima navajati lastninske pravice, kakor tudi tiste utesnitve, katerim je podvržen lastnik za svojo osebo z ozirom na prosto razpolaganje s premoženjem.

Razen tega se imajo razvidne storiti v lastninskem listu utesnitve, katere se morajo v bremenski list vpisovati, in katere zadevajo vsacega lastnika zastran ravnjanja s celim zemljeknjižnem telom ali z enim delom.

§. 9. Bremenski list ima navajati vse stvarne pravice, katere obremenavajo nepremičnino, kakor tudi na teh pravicah dobljene pravice, potem rešilno-kupne, predkupne in rabo-kupne pravice in take utesnitve v razpolaganji s celim zemljeknjižnim telom ali z enim delom, katerim utesnitvam je podvržen vsak lastnik obremenjene imovine.

c) Iskalniki.

§. 10. Za vsako glavno knjigo se pišejo iskalniki o zemljeknjižnih telih, v knjigi zapopadenih; potem o parcelnih številkah, kakor tudi o osebah, za katere in zoper katere so se naredili vpisi.

B. Zbirka pisem.

§. 11. Zbirka pisem se napravlja za vse glavne knjige ene sodnije skupaj.

Za glavno knjigo pa, katera obsega deželno-knjižne nepremičnine, se napravlja posebna zbirka pisem.

3. Kako je postopati, kedar se napravlja zemljiške knjige.

a) Organi.

§. 12. Napravlja se zemljiške knjige neposredno pod nadzorom predsednikov sodnij prve stopnje ali pod nadzorom sodniških uradnikov, katere so predsedniki postavili, po okrajnih sodnikih — predstojniki mestno-delegiranih sodnij niso izključeni — ali po njih namestnikih.

Za namestnike se smejo rabiti samo taki sodniški uradniki, kateri so izprašani za sodniško službo.

Ako bi se bilo bati zaradi opravih ali službenih razmer kake okrajne sodnije, da bi se zemljiške knjige ne mogle po okrajnem sodniku napraviti ugodno ali ne v primerni dobi, sme predsednik deželne nadsodnije to nalogo izročiti, dokler je treba, drugemu, za sodniško

službo izprašanemu uradniku, kateri se je okrajni sodniji odkazal za začasno službovanje.

Tako isto more predsednik sodnije prve stopnje po svojem sprevidu enemu ali več sodniškim uradnikom naročiti, da naj napravijo namesto mestno delegiranega okrajnega sodnika zemljiško knjigo za mesto, v katerem ima sodnija svoj sedež.

Sodniški uradniki, katerim se je na ta način naročilo napravljati zemljiške knjige, imajo samostalno izvrševati opravila, katera so po tej postavi odkazana okrajnim sodnijam in okrajnim sodnikom.

§. 13. Pri obravnavah s strankami naj si sodniški uradnik, kateri pozvedbe vodi, privzame priseženega perovodjo.

b) Pripravne uredbe.

§. 14. V pripravo teh pozvedeb, katere se imajo za vsako katastersko občino posebej zbirati, se mora napraviti kar mogoče popolno kazalo vseh v katasterski občini ležečih nepremičnin in njih posestnikov, ter se mora priskrbeti posnetek katasterske mape.

Ako se nahajajo v katasterski občini deželno-knjižne nepremičnine, je o teh napraviti posebno kazalo, ter se morajo vrh tega priskrbeti posnetki tistih listov katasterske mape, kateri obsegajo te nepremičnine.

§. 15. Pozvedbe se imajo zberati v srenji, h kateri spada katasterska občina, in ako treba, tudi na mestu, da se izvé, kako da je.

Za začetek teh pozvedeb je postaviti dan in ga naznaniti po oznanilu, katero se dene v deželni uradni časnik in se razglasí v vseh dotičnih in sosednih občinah. Oznanilo mora imeti to opombo, da smejo priti vse osebe, katerim je iz pravnih zadev mar, da se pozvedó posestne razmere, in da smejo povedati to, kar je pripravno za pojasnenje in varovanje njih pravic.

§. 16. Vsi znani posestniki tistih, v katasterski občini nahajajočih se nepremičnin, zaradi katerih je treba posestno stanje pozvedeti, so posebno povabiti, da pridejo, in pozvati, da naj seboj prinesó pisma, katera se tičejo njih posestnih razmér.

Pozivajo se posestniki, kateri bivajo v tisti srenji, kjer se pozveduje, po županih. Zunaj te srenje bivajočim posestnikom mora sodniški uradnik, kateri pozvedbe vodi, pismene pozive poslati in skrbeti za to, da se jim dostavijo v pravem času in zanesljivo.

§. 17. Za posestnike, katere je povabiti, ki niso samovlastni in katerih postavni zastopniki niso znani, kakor tudi za tiste, katerih bivališče ni znano, in kateri niso postavili nobenega pooblaščenca, naj okrajna sodnija postavi zastopnika za obravnave, katere se vršijo o zadevah naprave zemljiških knjig.

Ako katera pozvanih oseb ne pride, tedaj mora, ako to zahteva napredovanje pozvedeb, sodniški uradnik, kateri pozvedbe vodi, postaviti za njo nepristranskega zastopnika.

§. 18. K pozvedbam je privzeti kot sodniški pričí vsakokrat dve zaupni osebi izmed onih po občinskem zastopu zato izvoljenih. (Dal. prih.)

Znanstvene stvari.

Zapisnik

30. odborove skupščine 6. maja 1874. leta.

Dr. Costa prične sejo, ko so se bili sošli odborniki: dr. J. Bleiweis, J. Marn, M. Močnik, Parapat, Pleteršnik, dr. Poklukar, Praprotnik, Sovan, Svetec, Šolar, Tušek, Vilhar, dr. Vončina, dr. Zupanec, ter pozdravi najpoprej nove odbornike.

Ako bi, kakor pa ni misliti, kak predstojnik ne mogel izpolniti gori rečenega sklepa občnega zbora, je vljudno naprošen, to naznaniti podpisnemu odboru, da se potem nov podružnični odbor voli.

Centralni odbor c. k. kmetijske družbe na Kranjskem.

V Ljubljani 21. maja 1874.

Baron Karol Wurzbach,
prvosednik.

Dr. Jan. Bleiweis,
tajnik.

O pridelovanju sladkorne pese.

(Po Činkelnovem „navodu“.)

(Dalje.)

Gnojenje, in za katerim sadom naj se pesa sadi.

Dober gnoj dela, da zemlja obilniša in boljši sad rodi.

Razen navadnega hlevnega gnojá je pripraven in tudi povsod lahko dobiti: pepel od drv in kostena moka. Kostena moka je posebno dobra, če se jej primeša žveplene in solne kisline.

Hlevni gnoj ima v sebi manj ali več skoraj vseh reči, katerih potrebuje sladkorna pesa. Ker pa je v pesi največ kalija in fosforove kisline, pepel pa tudi ima jako dosti kalija, in kostena moka jako dosti fosforove kisline, lahko vidimo, da sta za sladkorno peso ta dva najboljša gnojila. Posebno dobro služita, če se primešata navadnemu in tistemu gnoju, ki se zmešan na kupih pripravlja (kompostu).

Še le zdaj po njivi potrošen in tudi tak gnoj, ki ima v sebi dosti amonijaka ali družih reči, katere sadež naglo kviško ženó, kakoršen je na priliko konjski in ovčji gnoj, redi veliko nat (perje), toda pesa po njem ne dobi zadosti sladkorja, toraj se ga je zeló ali popolnoma ogibati.

Ne more se povedati nič gotovega, povsod in za vselej veljavnega, za katerim sadom bi pesa najbolje rodila; vendar kmetijske izkušnje vseh dežel za trdno učé, da ima mnogo več sladkorja v sebi taka pesa, katera se sadi za enoletnim sadom, kakor taka, katera pride na sam gnoj.

Pred peso je priporočati, da pride na njivo tak sadež, kateri zemljo za njo najbolje pripravi, to je, kateri jo plevéla najbolje osnaži ter prst najbolje zrahlja, da se potem lahko obdeluje. Taki sadeži so posebno: bob, grah, grašica, zmesno žito, zelena živinska piča; samo večna (lucernska) in turška detelja niste dobri. Tudi rž je koristna; za njo je pesa posebno dobra.

Zelena živinska krma se navadno zgodaj kosí, kar je dobro, ker se plevel s tem pokončá, predno mu dozori seme. Če se potlej zgodaj orje, plug poreže vse korenike plevelu, kateri potem več ne škoduje, ampak mora celó sam ostati njivi za gnoj.

Ker sadeži, katere smo poprej imenovali, zemlji delajo senco in pokrov, kedar je suša ali moča (dež in rosa), zato ostaja prst zmirom lepo rahla, in na njej prihodnje leto rodi dobra pesa, pa tudi plevela dosti ne ostane.

Priprava zemlje za peso.

Sladkorna pesa ima to lastnost, da vso svojo korenino zasadi v zemljo. Ako se jej toraj njiva globoko prekoplje ali preorje, mora se boljše rediti in plenjati.

Orje naj se vsaj po 12 palcev globoko; toda boljše je še globokejša orati, kajti vsak sadež lepše raste, obilnejše rodi, ako mu pametno obdelovanje in gnoj na-

klonita več rodovitne prsti. Tega ni pozabiti; zatoraj naj bode plug dober, tak, da globoko orje. Koder je kmetovanje že jako napredovalo, tam imajo samo take pluge. Zemlja naj se prvič globoko zorje pozno jeseni, in strnišče, ako ga je na njivi, naj se podorje; potem se od mraza tla razrahljajo in vleže, pa tudi jih pokrepčá zrak, ki ima v sebi dosti reči, katere zemljo redé in razprhavajo.

Spomladi se drugič orje; potem se njive precej skrbno vravnajo, in sicer z dobro brano ali z motikami, pa tudi z valom, najboljše je s takim, da ga človek lahko sam vlačí.

Čas sajenja.

Treba je peso zgodaj saditi, da se poprej zredi. Ko bi se počakalo gorkejšega časa, zemlja že zgubi zimsko mokroto, katera je zeló potrebna, da seme povsod enako kalí. Seme, katero se sadi v suha tla, slabo raste. Držati se je toraj teh pravil:

Ako se zemlja obdeluje, ko je že gorkejša vreme, ali ko je suh veter, takrat naj se takoj tisti dan seme vsadi, da gotovo kalí.

Če seme dobro kalí in vzide, nadejati se je tudi, da potem lepo obrodí.

Ne sadi se pesa povsod ob enem času, ampak kakor v tem ali onem kraju prej ali pozneje spomladi nastane gorkota, ter kakor leže in kakoršne so njive, kamor ima priti seme.

Koder je spomladanska gorkota hitra ter zemlja in njena lega dobra, tam naj se začne saditi v prvih dneh malega travna (aprila), in v tem meseci naj se to delo tudi zvrši.

Po mrzlejših in globkejših ležečih krajih se sadi h koncu malega travna (aprila).

(Dalje prihodnjič.)

Postava

O napravi novih zemljiških knjig v vojvodstvu Kranjskem in o notranji uredbi teh knjig.

(Dalje.)

c) Kaj in kako se pozveduje.

§. 19. Pozvedbe imajo za predmet:

1. Preskušati, ali so kazala nepremičnin in katasterskih map prav in popolnoma narejena, in popraviti kazala in mapne posnetke, ako bi bilo to treba; tudi se ima po potrebi privzeti prisežen zemljemerec;

2. preiskovati, katere zemljiške parcele naj same za-se narejajo eno samostalno zemljeknjižno telo, in katere zemljiške parcele naj se zložijo, da naredé eno zemljeknjižno telo;

3. pozvedeti pravice, katere so zvezane s posestjo nepremičnin, ter poljske in hišne služnosti (servitute), katere se njih držé.

§. 20. Kar se tiče tistih nepremičnin, katere so že vknjižene, se je le takrat lotiti izsledovanja v §. 19. št. 3. imenovanih pravic in služnosti, če še niso vknjižene in samo na toliko, kolikor je zarad teh pravic ali služnosti med strankami popolno soglasje.

Z ozirom na tiste nepremičnine, katere niso vpisane v nobeni zemljiški knjigi, ali ne na imé nikogar, je pozvedovanje raztegniti tudi na izsledbo lastninskih pravic in utesnitev, katerim so podvrženi lastniki zarad svoje gospodarstvene oblasti.

Nikakor se ni spuščati v izsledovanje drugih stvarnih pravic, katere niso zaznamovane v §. 19. št. 3., toraj posebno ne v izsledovanje zastavnih pravic.

To izsledovanje je pridržano, kolikor ne gré za

zemljknižne pravice, katere se morajo po §. 30. te postave prenesti v nove zemljiške knjige, postopanju, katero se ima vpeljati po postavi od 25. julija 1871 drž. zak. št. 96.

§. 21. Ko se ustanovljajo zemljknižna tela (§. 19. šte. 2), je pri tistih neprimičninah, katere so bile do sedaj vpisane v zemljiško knjigo, za podlago vzeti posestni stan, ki se stika s to knjigo.

Nepremičnine, katere niso bile vpisane v zemljiških knjigah, se morajo, ako so enega in istega posestnika, in če ta ne tirja ustanavljanja posebnih zemljknižnih tel, zložiti v eno zemljknižno telo, ako ne branijo te zložitve postavne ovire (§. 4). Ali je katera ovira ali ne, je pozvedovati kar moči na najzanesljivši način: da se popraša posestnik, da se pregledajo sodniška pisma, ali po kateri drugi pripravi poti.

§. 22. Če se pokaže, da leže deli zemljknižnega tela v drugi katasterski občini, se mora izslediti, katere v tej občini ležeče zemljiške parcele je imeti za spadajoče k onemu zemljknižnemu telu.

Zarad deželno-knjižnih nepremičnin je pa zadosti, da se izsledi, kje se nahajajo ostali deli takega deželno-knjižnega tela.

§. 23. Ako se to, kar stranke trdijo in tirjajo, ne more dokazati prepričevalno, ali če se temu ugovarja, je izslediti poslednja dejanska posest, in izid te preiskave je vzeti za podlago pri vseh poznejših službenih opravilih.

§. 24. Izid pozvedovanja z vsem tem, kar so bistvenega izrekle stranke, je vpisati v zapisnik.

Zapisnik podpišejo sodniške osebe, in zaupni možje občine.

Izjave posamnih strank morajo vrh tega podpisati te stranke; ako se kdo podpisati noče, se to vpiše v zapisnik in tudi vzrok, zakaj se ni hotel podpisati.

O pozvedbah, katere se tičejo deželno-knjižnih nepremičnin, se piše poseben zapisnik.

d) Sestavljanje in popravljanje posestnih pól.

§. 25. Ko so končane pozvedbe, zadevajoče eno katastersko občino, je sestaviti posestne pôle.

Za vsacega samoposestnika, kakor tudi za vsako skupščino sopoestnikov je narediti posebna posestna pól.

V vsako posestno pól se morajo vpisati vse nepremičnine, uredjene po zemljknižnih telih, katere posedujejo taisti posestniki ali taista skupščina sopoestnikov v katasterski občini, in va-njo vzeti vsi posledki v §§. 19., 20. imenovanih pozvedeb, tikajoči se teh nepremičnin.

Ako se nahajajo deli zemljknižnega tela v drugi katasterski občini, je to zapisati v posestni pól.

Posestne pôle se imajo s popravljenimi kazali nepremičnin, s posnetki katasterskih map in z zapisniki vred, ki so se pisali o pozvedbah, izložiti v občni pregled pri občinskem uredu, ali na drugem mestu, katerega določa vodja sodniških pozvedeb.

Ob enem ima vodja pozvedeb določiti dan, katerega se bodo pričele dalje pozvedbe, ako bi se ugovarjalo zoper pravost posestnih pól.

Ta dan se naznani po oznanilu, katero naj se dá v deželni uradni časopis, ter naj se razglasi v vseh dotičnih in sosednih občinah.

§. 27. Ugovore zoper pravost kake posestne pôle je moči ustmeno ali pismeno vložiti pri okrajni sodnji kakor tudi na dan, imenovan v §. 26. pri vodji pozvedeb.

Ako se opirajo ti ugovori na take resnične reči, katere pri poprejšnjih pozvedbah niso bile znane, je vse poskrbeti, kar je treba, da se reč razjasni.

Ako se pokaže, da je ugovor utrjen, se mora primerno popraviti posestna pól.

(Dalje prihodnjič.)

Znanstvene stvari.

Zapisnik

30. odborove skupščine 6. maja 1874. leta.

(Dalje.)

Gledé prošnje g. Trohe, učitelja v Rojani, sklene odbor, da mu bo zaprosene knjige zastonj poslal.

Gledé prošnje g. Vodopivca, okrajnega šolskega nadzornika v Gorici, sklene odbor, da bo dvema okrajnima učiteljskima knjižnicama v Gorici in v Sežani prepustil vsaki po en iztis doslej izdanih knjig po znižani ceni, ako pristopite te dve knjižnici kot letnika k Matici.

Gosp. Jože Berčer v Kamnji pri Št. Rupertu nam je poslal dva zvezka „narodnega blaga“. — Odbor sklene, da mu bo pismeno zahvalo za to izrekel ter naprosil ga, naj še nabira.

Po tem določi odbor nagrado za pisatelje „Slovanstva“, g. Pleteršniku, Raiću in Majcigerji. Prebere se dalje pismo prof. Majcigerja v Mariboru, v katerem med drugim tudi pravi:

„Kar se nadaljevanja dela „Slovanstva“ tiče, morem Vam poročiti, da se že pridno nadaljuje in sicer sem za izdelovanje Poljakov in Rusov dobil moča rojenega Poljaka, pa tudi češčini vešča in z razmerami Rusov dobro seznanjenega, ki v družbi drugega Slovenca to nalogo izdeluje. Čehe, Slovake in Lužičane bom pa sam večidel po Riegerjevem Slovníku izdelal in se nadjam, da, ako nepričakovani zadržki ne pridejo, bode mi mogoče, ob novem letu velik del rokopisa slov. Matici odposlati.“

5. Potem se prestopi k volitvam. — Gosp. dr. J. Bleiweis pravi, da po njegovih mislih gledé tega, katerega bomo za prvosednika izvolili, gotovo ne bomo dolgo premišljevali. Dosedanji gosp. prvosednik, ker se je že toliko trudil za Matico, gotovo zasluži, da ga izberemo spet za prvosednika „per acclamationem“. Gledé družih členov upravnštva nasvetuje prav tisto. Razgovora o tem predlogu se udeležé gg. dr. Costa, Marn, Vončina in Svetec. Potem so bili enoglasno izvoljeni: za prvosednika dr. Costa; za prvosednikovega namestnika: dr. Vončina in P. Kozler; za blagajnika Iv. Vilhar; za knjižničarja J. Vavrů; za pregledovalca društvenih računov: dr. Jer. Zupanec; za ključarja Fr. Souvan in dr. J. Strbenec. Odseki ostanejo malo ne, kakor doslej; edine spremembe so, da odpadejo: Lésar, dr. Krek, dr. Razlag in Trstenjak, in da nova odbornika Močnik in Parapat se volita v odsek za izdavanje knjig in v odsek za narodno slovstveno blago.

7. Izdavanje knjig. Prvosednikov predlog, naj se izdá tudi za 1874. leto letopis, se sprejme. Letopis letos ne bo tako obširen, kakor lani, ker bo le za eno leto, ne za dve. Trstenjakov za letos namenjeni spis „o Venetih“ se že tiska. On neče nič nagrade; temuč prepušča spis Matici brez nagrade, za kar naj mu je posebna zahvala. — Gosp. Parapat predlaga, naj se letopis izdaje vsako leto, ako bi tudi odborniki sami morali vsega spisavati. Gospod prvosednik pravi, da §. 4. c) društvenih pravil zahteva to, da se vsako leto izdá saj 1. del letopisa. Le enkrat ga ni bilo zarad okoli 4000 gold. stroškov, ki smo jih imeli s šolskima knjigama, z živalstvom in rastlinstvom. Letošnje knjige bodo letos dovršene; letopis že do meseca avgusta. Gospod Parapat se zadovoljava s prvosednikovim razjasnilom.

namreč po 5 palcev širokimi. To delo naj se po dvakrat ponavlja, tudi po trikrat, če je treba, dokler perje ne zakrije njive.

Ker je zdaj pesa debelejša, kakor je bila prvič, naj se tudi globlje okopava. To koristi, da boljše raste.

Če tudi je plevél že zatrt, vendar okopavaj, dokler je njivo videti iz pesnega perja, zlasti kedar suša dalje časa pritiska.

Dokazano je, da okopanje redi peso.

Star pregovor uči, da pesi motika daje rast in sladkor.

Okopavanje zemljo tako prerahljá, da je kakor goba, in da z lahka v-se pije mokroto, posebno jutrano roso, katero mnoge, tanke pesne koreninice v slast posrkavajo. Rahljanje zemlji tudi pomaga, da v prsti, kamor lahko zahaja mokrota in solčna gorkota, razpadejo ter potem gnojé peso tudi tiste stvari, katere do zdaj še niso bile do dobrega razperele. Kdor ne verjame, kakošno korist pesi daje okopavanje, ta naj sam poskuša, in gotovo bode preverjen.

(Konec prihodnjič.)

Še enkrat zapriseženi vinski mešetarji.

Na vprašanje deželne vlade: ali bi se v pospeh lože in boljše vinske prodaje po važnejših vinskih krajih za poskušnjo postavili zapriseženi vinski mešetarji, pritrdila je temu trgovska in obrtnijska kamora v Gradci v seji dné 5. marcija t. l. Vinorejcem bi pa bilo na prosto voljo dano, ali želijo posredovanja po mešetarjih ali ne. Kot mesta za mešetarje so se predložila: Maribor, Ptuj, Radgona, Ljutomer, Ormuž, Brežice itd. — Bolj ko o tej stvari premišljujemo, bolj se nam tudi — nepraktična dozdeva. Dvomiti namreč ni, da bi se mnogo kupcev iz tujih krajev obračalo do mešetarjev. Ti bodo nasvetovali posestnike, katere imajo vpisane. Kdo daje poroštvo, da ne bodo ravno več in premožniši vinorejci tudi pri mešetarjih v prvi vrsti? Manjši vinorejci se ne morejo z unimi meriti in siliti naprej. Če bi pa vendar skušali po tem potu svojemu prideлку veljave pridobiti, bo moral mešetar naravnost pisarnico z uradniki imeti, kar stane veliko stroškov. Kdo jih bo trpel? Le vpisani vinorejci, ki dobodo s tem nov davek.

„Slov. Gosp.“

Postava

o napravi novih zemljiških knjig v vojvodstvu Kranjskem in o notranji uredbi teh knjig.

(Konec.)

e) Spisovanje zemljknižnih vložkov.

§. 28. Ko so končane obravnave vzrokovane po ugovorih zoper posestne pôle, so pisma, tikajoča se deželno knjižnih nepremičnin, predložiti predsedniku deželne sodnije v Ljubljani, vsa druga pisma pa predsedniku sodnije prve stopinje, v čegar okraju leži tista katastrska občina, o kateri se je pozvedevalo, v preskušnjo, ali se je postopalo pri pozvedovanji po postavah.

Ako se zapazijo manjkljivosti, se morajo odpraviti po pripravnih naravninah, in če je treba, so vpeljati nove pozvedbe.

Pisma, katera se spoznajo, da so v redu ali katera so popravljena, je pošiljati potem sodniji, katera je poklicana, voditi zemljiške knjige, da ona sestavi zemljknižne vložke.

Zemljknižni vložek o kakem deželno-knjižnem telu, katerega deli se nahajajo v več ko eni katastrski

občini, je sestaviti še le tedaj, ko dojdejo vse posestne pôle, katere obsegajo dele tega deželno-knjižnega tela.

§. 29. Zemljknižne vložke je napravljati po določbah te postave, ter je prenesti v isti zapopadek posestnih pôl.

Moči je pa posestne pôle, katere so sestavljene v obliki zemljknižnih vložkov, rabiti kot take, ako se vjemajo vpisi z določbami o zapopadku listov zemljknižnih vložkov.

Pod enakimi pogoji morejo tudi zemljknižni izpiski, kateri zastopajo glavne knjige, ali njih deli nadomestovati zemljknižne vložke, katere je na novo sestaviti, ali teh vložkov posamne liste.

§. 30. V zemljknižne vložke tistih nepremičnin, katere so bile dozdej vpisane v zemljiški knjigi, se morajo prenesti zemljknižni vpisi tikajoči se teh nepremičnin, kateri se po svojem predmetu vjemajo s splošno zemljknižno postavo. Prenašanje že izbranih vpisov je opustiti.

Tako isto je opustiti prenašanje vseh privatnih tirjatev, pri katerih nastopijo pogoji vmrtvenja (amortizovanja), ako dolžnik v obroku, ki se mu ima odločiti na najmanj 14 dni, prosi, da se tirjatve ne prenesejo.

§. 31. Vložek za nedeželno-zemljknižna tela, katerih deli leže v več katastrskih občinah, je vpisati v zemljiško knjigo tiste katastrske občine, v kateri se nahaja glavni del; in ako bi bila o tem dvomba, je izjava posestnika odločilna.

O vseh, v kaki katastrski občini nahajajočih se nepremičninah, ki spadajo k zemljknižnim telom, katera niso zapopadena v zemljiški knjigi te občine, je sestaviti kazalo in to položiti v zemljiško knjigo. V tem kazalu je zaznamovati zemljknižne vložke, h katerim spadajo one nepremičnine.

V tem smislu je ravnati, ako se potem, ko so se že napravile zemljiške knjige, učini, da se zloži več zemljknižnih tel v eno.

Taka zložitev, naj se že razteza čez enega ali več sodnijskih okrajev, se pa ne sme zvršiti pred pretekom obroka določenega po postavi od 25. julija 1871 drž. zak. št. 96 za napoved obremenilnih pravic.

§. 32. Kedar so obravnave postopanja, katere je vpeljati po postavi od 25. julija 1871 drž. zak. št. 96, dognane, in se je, kakor je to morebiti ukazala viša deželna sodnija na podlagi §. 18 une postave, zvršil prenos starih bremen, tedaj se morajo zemljknižni vložki, katere je zložiti v eno glavno knjigo, preskrbeti z zaporednimi številkami, kolikor se to ni že storilo, in jih v primernem številu zvezati. Vsak zvezek je zaznamovati z zaporednimi številkami, ter mora sodniški predstojnik zapisati število strani na prvem listu, se podpisati in uradni pečat zraven pritisniti.

f) Kako se hranijo pisma o napravljanji.

§. 33. Pisma o napravljanji zemljiških knjig se hranijo pri tistih sodnijah, katere imajo te knjige voditi.

4. Kaj imajo občine priskrbeti?

§. 34. Občine imajo priskrbeti pisarniška prostorja za uradne obravnave, jih vzdrževati v spodobnem stanu, ter skrbeti, ako je treba, za kurjavo in podporo uradnega delovanja.

5. Kako je postopati, kedar se zemljiške knjige dopolnujejo ali v drugo napravljajo?

§. 35. Določbe o postopanju pri napravljanji zemljiških knjig je tudi tedaj v tem smislu rabiti, kedar je pozneje zemljiška knjiga po vpisu kake nepremičnine, katera še ni vpisana v nobeni zemljiški knjigi, dopol-

nit, ali kedar je cela glavna knjiga ali nekoliko te knjige zopet napraviti zato, ker se je zgubila, ali ni za rabo.

6. *Kedaj pride ta postava v moč?*

§. 36. Ta postava pride v moč na dan razglašenja.

Znanstvene stvari.

Zapisnik

30. odborove skupščine 6. maja 1874. leta.

(Konec.)

Gospod prvosednik predlaga, da naj se dovrši Schödlerjeva knjiga prirode, ter naj se letos izdá njegovo rastlinstvo (prevod Tuškov) in živalstvo (prevod Erjavčev). Odbor temu pritrdi.

Gosp. J. Jesenko, profesor v Trstu, je poslal Matici svoj primerjalni fizični zemljepis. Ta rokopis je bil po c. kr. Kranjskem šolskem svetu poslan ministerstvu s prošnjo, naj blagovoli dovoliti primerno podporo za izdavo te knjige. Ministerstvo je odgovorilo, da podpore dovoliti ne more, a tudi ne knjige izdati na svoje stroške, ali da naj šolski svet pisatelju odmeri nagrado 200 gold. za trud.

Gospod prvosednik predlaga, naj Matica izdá to knjigo. Odseku za izdavanje knjig naj se pa prepusti, da izvé, koliko pisatelj zahteva plačila, ter da se končno ž njim gledé tega pogodi.

Sveteč podpira toplo ta predlog, ter reče med drugim tudi: Pisatelja je treba podpirati še posebno zaradi tega, ker obdeluje tisto polje, ki potrebuje največ obdelovanja, to je, šolsko polje; na tem polju je še kaj prihodnosti. Pa tudi sicer bo čitatelje sploh knjiga jako zanimala.

Razgovora gledé tega se udeležé še gg. Parapat, dr. Zupanec in dr. Vončina. Po g. prvosedniku stavljeni predlog, da naj Matica letos izdá to knjigo, ter obravnavo s pisateljem gledé pogojev prepusti odboru za izdavanje knjig, sprejme odbor končno enoglasno.

Potem bere gosp. prvosednik pismo gosp. Cigaleta iz Dunaja, ki presoja slog in jezik nekaterih sestavkov v knjigah, izdanih za 1873. leto, in tudi svetuje, kako naj bi se po njegovih mislih stvar ukrenila, da bi bila v prihodnje edinost v pisavi Maticnih knjig.

O tej stvari se razgovarjajo gg. dr. Costa, Sveteč, Marn, dr. Vončina, ter se končno enoglasno sprejme dr. Bleiweisov predlog, naj se stvar izroči v pretres posebnemu odseku, ki naj odboru pozneje o tem poroča. V ta odbor se izberó odborniki Marn, Pleteršnik in Sveteč.

Ko je bil še predlog g. prof. Vavre, naj se duplikati iz Maticne knjižnice prepusté gimnazijalni in preparandijski knjižnici, enoglasno sprejet, konča g. prvosednik skupščino.

Politične stvari.

Servilizem v dóbi svobode.

Kdor sliši pesmi o svobodi in napredku, ki se odmevajo po vsih zborih, ki doné iz šolskih sob, mestnih svetovalnic, deželnih in državnih zbornic in se razlegajo še dolgo potem po časnikih, si bo pač mislil, da je ni na svetu več svobode, kakor je v Avstriji, da jih ni nikjer tako neodvisnih, samostojnih, samo sebi zaupajočih možakov politične ali le socialne pomenljivosti, kakor so poslanci, srenjski odborniki ali ne po

vladi izbrani udje davkarskih komisij itd. Mislil bo: to so pač možaki, ki ravnajo le po svojem prepričanju, se ne vstrašijo nikogar; tudi kak c. kr. okrajni glavar ali celó deželni predsednik jim ne imponira in vpliv njegov ni tak, da bi jih motil pri njihovih nalogah in dolžnostih, kajti servilizem jim je čisto neznana reč.

Al kdor bo tako mislil, se bo motil. Duh servilizma ali služnosti, ki je ostanek še istih časov, ko sta vladala robstvo in pest in so pred kakim mogočnjakom podložni kar na kolena padali, se ne nahaja le v manj civiliziranih državah, na pr. v Turčiji, Perziji, na Kitajskem itd., marveč mogočen je še v Nemčiji in Avstriji, nikakor pa ne pri narodih, ki za manj omikane, manj svobodoljubne veljajo, marveč ravno pri tistih „svobodnjakih“, kateri hočejo duha svobode vsakemu s silo v glavo vbiti, namreč pri liberalcih različne narodnosti. Dokazov imamo na cente, a tu hočemo navesti le nekatere, da pojasnimo svoje misli.

Sijajno se je kazal servilizem v ravno končanem državnozbornem zasedanju. Minister je le mignil in večina je bila za njegov predlog, za postavo. Verske postave so dete tega servilizma, toraj ne morejo biti svobodne, če so se skovale s pomočjo služnjih. Res, da so bili nagibi k temu servilizmu različni; ta poslanec je bil servilen ali pokoren sluga tega ali onega ministra, ker je sam po strani gledal po ministerskem sedežu; oni zato, ker se je nadjal, da bo s pomočjo ministra dosegel to ali ono zá se ali za druge; tretji se je bal slabih nasledkov za svojo osebo, ako se ministru ne pokaže ubogljivega; četrtemu je srce veselja in ponosnosti igralo, ako je vjel kako prijazno besedo iz ministerskih ust ali kak smehljaj dobrovoljnosti; na najnižji stopinji pa so tisti, ki imajo tako malo moralne moči in samostalnosti v sebi, da jim že hud pogled iz ministerskega očesa ali količkaj žugajoča beseda iz ministerskih ust srce strese in podere um. Vseh teh vrst strahopazljivcev je bilo obilno v državnem zboru in sicer ne le med nemško ustavoverno stranko, ampak tudi med onimi, ki bi bili po vsi doslednosti morali sedeti na strani odločne opozicije. Da je med stranko, ki živi in ima veljavo le po ministerski milosti, duh servilizma — ali v tem slučaju duh hvaležnosti, temu se ni toliko čuditi, kakor pa našim mladoslavenskim poslancem, z Razlagom na čelu, katere je bil obsenčil tudi duh servilizma. Toraj so se pokazali tisti, ki se najbolj ponašajo s svobodnjaštvom, največe serviliste ali služnike.

Pa ne le v politiki je duh servilizma mogočen, tudi v srenjskih zastopih se mu vse vklanja. Bili so časi, ko se je pred zlatim zavrtnim robom moral vklanjati priprost človek, sicer še svojega življenja ni bil vesel; takrat je bil vsak c. kr. glavar, da, celó brič njegov, mogočen diktator, čegar beseda je ukazovala srenjskim zastopom. Zdaj so srenjski zastopi neodvisni od vladnih zastopnikov in vendar se godi in sklepa po jako mnogih krajih še vedno po volji okrajnega paše ali kacega družega vladnega mogočnjaka. Može še vedno nimajo poguma, da bi stopili pred takega mogočnjaka in mu odločno rekli, da on nima glasú pri srenjskem zastopu. Kako bi pa tudi priprosti može imeli tak pogum, če jim glavno mesto Ljubljana daje tako slab izgled? „Če si meščani ne upajo iztrgati se iz uradnih rok, kako si bomo mi kaj tacega upali?“ nam bo odgovor vsakega družega srenjskega zastopa.

In res! Takega servilizma, kakor vlada pri mestnem zastopništvu v Ljubljani, pač menda nikjer drugod ni. Kaže se pri vsaki priliki, najbolj pa v tem, da so si mestni očetje izvolili za župana c. k. uradnika — če tudi v pokoji — kateri mora toraj gotovo vladi všeč biti. Da ji je všeč, to je pokazal zastopnik vlade, knez Metternich, ki ga je na vso moč hvalil. In